

Ei-tuotannollisten investointien tuki

- **Monivaikuttaisen kosteikon perustaminen**
- **Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaus ja aitaaminen**

Ei-tuotannollisten investoinnin tuen säädösperusta:

- * Luonnonhaittakorvauksesta, maatalouden ympäristötuesta sekä eräistä muista ympäristön ja maaseudun tilan parantamiseen liittyvistä tuista annettu laki (1440/2006)
- * Valtioneuvoston asetus ei-tuotannollisten investointien tuesta vuosina 2008-2013 (luonnos)
- * Maa- ja metsätalousministeriön asetusta ei tarvittane
(Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007 – 2013)

Ei-tuotannollisten investoinnin tuen hakijaa koskevia vaatimuksia:

- Tukea voidaan hakea ensimmäisen kerran vuonna 2008, (TE-keskuksesta todennäköisesti 30.4. mennessä)
- Tuen hakijana voi olla joko viljelijä tai rekisteröity yhdistys.
- Hakijalta ei edellytetä ympäristötuen sitoumusta, mutta investointihankkeen valmistuttua kohteen hoidosta on tehtävä vastaava erityistukisopimus (5 tai 10 v.)
- Erityistukisopimuksen edellytyksenä on ympäristötuen perustoimenpiteitä koskevan sitoumuksen tekeminen, jos hakijana on viljelijä.

Arvokkaalla perinnebiotoopilla tarkoitetaan:

- ketoa, niittyä, lehdesniittyä, hakamaata, metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtävissä selviä merkkejä laidunnuksesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotantoon ja joka on alueellisten ympäristökeskusten vuosina 1996-2001 julkaisemissa perinnemaisemaraporteissa määritelty valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi perinnebiotoopiksi,
- tai perinnebiotooppia, jonka alueellinen ympäristökeskus on todennut hakemuksesta antamassaan lausunnossa luontoarvoiltaan näitä vastaavaksi
- sekä perinnebiotooppia, joka kuuluu Natura 2000-verkostoon
- peltoaloja ei lueta arvokkaiksi perinnebiotoopeiksi

Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaus ja aitaaminen:

- Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaukseen kuuluvia toimia voivat olla pensaikon ja puuston raivaus ja raivausjätteen poistaminen.

- toimenpiteisiin voi sisältyä myös:
 - hankkeen toteuttamisalueella sijaitsevien rakennelmien ja perinteisten latorakennusten säilyttämistä ja kunnostamista sekä alueen aitaamista.
 - toteuttamisalueen niitto, laidunnus tai muu tarpeellinen hoitotoimenpide.

- Toimenpiteistä on pidettävä hoitopäiväkirjaa.

Kosteikon määritelmä:

- Kosteikko on monivaikutteista puroon, joen tai muun vesistön osan tai valtaojan ja sen reuna-alueen yhteyteen tehtyä aluetta, joka on suuren osan vuodesta veden peitossa ja muunkin ajan pysyy kosteana
- kosteikossa on vesi- ja kosteikkokasvillisuutta ja avovesipintainen syvän veden alue
- ja se toimii kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjänä sekä eliöstön, riistan, kalojen, rapujen tai linnuston elinympäristönä, viljelymaiseman monipuolistajana, tulvien pidättäjänä ja tarvittaessa kasteluveden varastona

Monivaikutteisen kosteikon perustaminen (1/3)

Kosteikon yläpuolisesta valuma-alueesta on oltava peltoa yli 20 % .

- Alueen on oltava Suomenlahteen, Saaristomereen tai Selkämereen laskevien jokivesistöjen valuma-alue.

tai

- Sellaisten järvien valuma-alue, jossa kosteikon perustamisella voidaan merkittävästi pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta sekä edistää riista-, kala- tai raputaloutta.

tai

- Muu sopiva ja tarkoituksenmukainen paikka, joka katsottu alueellisen ympäristökeskuksen laatimassa tai hyväksymässä yleissuunnitelmassa tarpeelliseksi ja jos perustamisella voidaan merkittävästi pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta sekä edistää riista-, kala- tai raputaloutta.

Monivaikutteisen kosteikon perustaminen (2/3)

- Pinta-alan oltava vähintään 0,5-1,0 % yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Kosteikkohankkeiden kokonaisalaan lasketaan vesi- ja tulva-alueiden lisäksi penkereet ja hoidon kannalta tarpeellinen reuna-alue.
- Luontainen paikka, pellon reuna-alue, herkästi tulviva pelto, pengerretty kuivatusalue tai metsämaa
- Kosteikot ja tulva-alueet on perustettava niin, että ne pidättävät mahdollisimman tehokkaasti valuma-alueelta tulevaa kiintoaine- ja ravinnekuormitusta
- Toimenpiteet eivät saa olennaisesti haitata alueen ulkopuolella olevien peltojen kuivatustilannetta

Monivaikutteisen kosteikon perustaminen (3/3)

- Kosteikot on perustettava ensisijassa patoamalla
- Pelloille perustettavassa kosteikossa on pysyvästi veden alle jäävästä osasta poistettava maa-aines, jonka fosforin viljavuusluokka on hyvä, korkea tai arveluttavan korkea.
- Perustettavassa kosteikossa on oltava kiintoainesta laskeuttava vesialue, joka on tyhjennettävissä sinne kertyneestä lietteestä.
- Kosteikkoon on kuuluttava sen hoidon kannalta riittävät suoja-alueet
- Uomien luonnontilaa voidaan parantaa palauttamalla tulva-alueita, perustamalla useita pieniä kosteikkoja tai rakentamalla pohjakynnyksiä. Uomat kunnostetaan luonnonmukaisen vesistö rakentamisen periaatteiden mukaisesti.

Ei-tuotannollisten investointien tuen edellyttämä suunnitelma:

- 1) Hankkeen yleiskuvaus ja tavoitteet
- 2) Hankkeen yksilöity toteutustapa ja -aika;
- 3) Hankkeen toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja mahdolliset sopimusjärjestelyt;
- 4) Hankkeen kustannusarvio kustannuserittelyineen ja rahoitussuunnitelma;
- 5) Hankkeen sijaintikartta; ja
- 6) Suunnitelma-alueen kartta.

Kosteikon perustamista koskeva suunnitelmaan tulee lisäksi sisältyä:

- 1) Selvitys peltojen osuudesta valuma-alueesta;
- 2) Selvitys kosteikon pinta-alan suhteesta yläpuoliseen valuma-alueen pinta-alaan;
- 3) Selvitys kosteikon perustamistoimenpiteistä;
- 4) Selvitys kosteikkoalueen vesien johtamisesta ja patoamisesta;
- 5) Selvitys kosteikkoalueen penkereistä, syvänteistä, niemekkeistä, saarekkeista ja kasvillisuusvyöhykkeistä;
- 6) Selvitys kosteikon mitoituksesta;
- 7) Yleispiirteinen selvitys kosteikon perustamisen jälkeisistä hoitotoimenpiteistä;
- 8) Selvitys hankkeen vaikutuksista kosteikkoalueen ulkopuolella viljeltävien peltojen kuivatustilanteeseen;
- 9) Selvitys kosteikkoalueen omistussuhteista;
- 10) Hankkeen toteuttamista varten edellytetyt viranomaisluvut.

Ei-tuotannollisten investointien tuen hakeminen ja myöntäminen

- Ei-tuotannollisten investointien tuen hakemiseen liittyvät ohjeet ja lomakkeet julkaistaan myöhemmin
- TE-keskus arvioi hakijan hakemuksessa esittämät kustannukset ja vahvistaa päätöksellään hankkeelle myönnettävän tuen enimmäismäärän.
- Jos hakija on rekisteröity yhdistys, on ennen hankekohtaisen tuen enimmäismäärän vahvistamista pyydettävä paikallisen toimintaryhmän lausunto.
- Tuen saajan työ voidaan hyväksyä korvattavaksi kustannukseksi (työstä on pidettävä työpäiväkirjaa)
- Korvattavien kustannusten tulee olla tuen saajan maksamia, lopullisia, kohtuullisia ja todennettavissa olevia.

Kustannusten ja tulonmenetyksen korvaaminen

(1/4)

- Ei-tuotannollisen investoinnin toteuttamisesta aiheutuva kustannus voidaan korvata jos toteuttamistoimenpide on perusteltu hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta.
 - kohtuulliset suunnittelukustannukset

- Alueen käytöstä sadontuoton muodossa saatava taloudellinen hyöty vähennetään tuesta (pl. metsätaloudesta saatava hyöty)

- Tukea ei myönnetä kustannuksiin, jotka johtuvat
 - 1) hankkeen kohteena olevan alueen vuokraamisesta
 - 2) arvonnlisäverosta, joka ei jää hakijan lopulliseksi menoksi
 - 3) toimenpiteistä ennen hankkeen aloittamista, lukuun ottamatta hankkeeseen liittyviä suunnittelukustannuksia.

- Niistä toimenpiteistä, joille jo maksetaan muuta Euroopan yhteisön tai kansallisen tukijärjestelmän tukea, ei voida maksaa ei-tuotannollisten investointien tukea.

Kustannusten ja tulonmenetysten korvaaminen (2/4)

Arvokkaiden perinnebiotooppien alkuraivaukseen ja aitaamiseen liittyviä korvattavia kustannuksia ovat:

- Puiden ja pensaiden raivauksesta aiheutuvat kustannukset
- Raivausjätteen poistamisesta aiheutuvat kustannukset
- Aitaamisesta aiheutuvat kustannukset
- Rakennelmien kunnostamisesta aiheutuvat kustannukset
- Niitosta aiheutuvat kustannukset
- Laidunnuksesta aiheutuvat kustannukset
- Hoitopäiväkirjan pitämisestä aiheutuvat kustannukset

Kustannusten ja tulonmenetysten korvaaminen (3/4)

- Kosteikkojen perustamisessa korvattavia kustannuksia ovat:
 - *pintamaan ja kasvillisuuden poistosta aiheutuvat kustannukset
 - *poistetun maa-aineksen loppusijoittamisesta aiheutuvat kustannukset
 - *kosteikkoalueen muotoilusta aiheutuvat kustannukset
 - *kosteikon rakenteista aiheutuvat kustannukset
 - *kasvillisuuden kylvämisestä aiheutuvat kustannukset

- Saamatta jääneen sadon arvo ja mahdolliset pinta-alatukien menetykset korvataan alueen aikaisemman käytön mukaisesti.

Kustannusten ja tulonmenetysten korvaaminen (4/4)

- Tuki maksetaan kaksi (2) kertaa vuodessa toteutuneiden kulujen mukaisesti erillisen hakemuksen perusteella
- Tukea voidaan maksaa enintään:
 - 4000 €/kosteikko-ha
 - 675 €/perinnebiotooppi-ha
- Ei-tuotannollista investointia ei saa aloittaa ennen TE-keskuksen päätöstä tuen myöntämisestä.
- Investointi on toteutettava kahden (2) vuoden kuluessa tuen myöntämisestä. Erityisistä syistä TE-keskus voi myöntää 1 vuoden lisäaikaa.